

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUS METSON, TEEREN, PYYN JA RIEKON METSÄSTYKSEN KIELTÄMISESTÄ METSÄSTYSVUONNA 2025–2026

Pääasiallinen sisältö

Esitys perustuu heinä-elokuussa laskettujen riistakolmiolaskentojen tuloksiin, jotka osoittavat metsäkanalintukantojen maltillisen laskun jatkuneen suuressa osassa maata, mutta paikoitellen kantojen säilyneen edelleen vahvalla tasolla osassa maata. Riekkokanta heikentyi merkittävästi suuressa osassa maata edelleen. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kiellettäisiin metsästyslain (615/1993) 38 §:n nojalla metson, teeren, pyyn ja riekon metsästys eräissä maakunnissa ja kunnissa joko kokonaan tai metsästysaikaa lyhennettäisiin osittain.

Maa- ja metsätalousministeriö pyrkii tämän asetuksen avulla rajoittamaan metsästystä siten, että metsästystä harjoitetaan metsästyslaissa säädetyn kestävän käytön periaatteen mukaisesti ja siten, että riistaeläinkannat eivät vaarannu. Esitetty asetus perustuu Suomen riistakeskuksen 13.8.2025 maa- ja metsätalousministeriölle tekemään esitykseen.

Metson metsästysasetuksen mukaista metsästysaikaa ei lyhennettäisi lainkaan alueella: Lapin maakuntaan kuuluvat Kemin, Keminmaan, Kittilän, Kolarin, Muonion, Pellon, Rovaniemen, Simon, Sodankylän, Tervolan, Tornion ja Ylitornion kunnat. Tällä alueella olisi siten sallittu myös urosmetson talvimetsästys 10.-31.1. Muualla maassa metsästysaikaa lyhennettäisiin pääosin joulukuun tai marraskuun 10 päivään saakka. Uudenmaan ja Varsinais-Suomen maakunnissa metson metsästys olisi sallittua metsästysasetuksen mukaisesti 10.-30.9. välisenä aikana.

Teeren metsästysasetuksen mukaista metsästysaikaa ei lyhennettäisi lainkaan alueella: Lapin maakuntaan kuuluvat Kemin, Keminmaan, Kittilän, Kolarin, Muonion, Pellon, Posion, Rovaniemen, Simon, Tervolan, Tornion ja Ylitornion kunnat. Tällä alueella olisi siten sallittu myös urosteeren talvimetsästys 10.-31.1. Suuressa osassa maata teeren metsästysaikaa lyhennettäisiin marraskuun 10 päivään saakka. Teeren metsästysaikaa lyhennettäisiin Keski-Suomessa, Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa lokakuun 10 päivään saakka.

Pyy metsästysaikaa lyhennettäisiin koko maassa. Pohjois- ja Itä-Suomessa pyyn metsästysaika päättyisi pääosin lokakuun 10 päivänä. Kymenlaakson maakunnassa pyyn metsästys kiellettäisiin kokonaan. Muualla maassa pyyn metsästysaika olisi lyhennetty 10.9.-10.11.

Riekon metsästys kiellettäisiin kokonaan koko maassa lukuun ottamatta Ylä-Lapin kolmea pohjoisinta kuntaa Enontekiötä, Inaria ja Utsjokea. Riekon kannankehitys on ollut laskeva viimeiset 30 vuotta muualla paitsi Ylä-Lapissa. Kuluneen kesän riistakolmiolaskentojen tulosten mukaan riekkokanta heikentyi koko maan tasolla noin neljänneksellä edelliseen vuoteen verrattuna, lukuun ottamatta Ylä-Lappia. Laskentatulosten mukaan riekon pesintä on onnistunut keskimääräistä huonommin kuluvana kesänä. Ylä-Lapissa tehtävien riekon linjalaskentojen alustavien tulosten mukaan kanta

on siellä jatkanut edellisvuoden tiheydessä noin 9 riekkoa/neliökilometri eli suurin piirtein laskentahistorian keskimääräisessä, mikä mahdollistaa metsästyksen normaalisti metsästysasetuksen sallimana aikana 10.9.-31.3.

1 Nykytila

Metsästyslain 20 §:n 1 momentin mukaan metsästystä on harjoitettava kestävän käytön periaatteiden mukaisesti ja siten, että riistaeläinkannat eivät vaarannu, luontoa ei tarpeettomasti vahingoiteta, riistakantaa ei vaaranneta eikä eläimille tuoteta tarpeetonta kärsimystä. Metsästyslain järjestelmässä riistaeläinlajien metsästämistä rajoitetaan ensisijaisesti metsästyslain 37 §:n nojalla valtioneuvoston asetuksella säädetyllä vuositaisella yleisellä rauhoitusajalla. Yleisistä rauhoitusajoista säädetään metsästysasetuksen (666/1993) 24 §:ssä.

Metsästysasetuksen 24 § yleisiä rauhoitusaikoja muutettiin vuonna 2018 valtioneuvoston asetuksella (392/2018) siten, että metson, teeren ja pyyn metsästysaika jatkuu syyskuun 10 päivästä joulukuun 10 päivään saakka. Lisäksi sallittiin myös urosteeren ja urosmetson talvimetsästys 10.–31.1. osassa maata. Tarkoituksena on, että normaaleina lintuvuosina metsästysaika voisi jatkua suurin piirtein aiemman käytännön mukaisesti ja hyvinä lintuvuosina syksyinen metsästysaika voisi jatkua joulukuun loppuun saakka. Urosteeren ja urosmetson talvimetsästys 10.–31.1. sallittaisiin vain erityisen hyvinä runsaiden kantojen vuosina, kun saatavilla on riittävät laskentatiedot kannan runsauden varmistamiseen.

Metsästysasetuksen 24 §:n 1 momentin 21 kohdassa on säädetty rauhoitetuksi naaras-teeri joulukuun 11 päivästä syyskuun 9 päivään ja urosteeri Etelä-Pohjanmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan, Pohjois-Savon ja Lapin maakunnissa joulukuun 11 päivästä tammikuun 9 päivään ja helmikuun 1 päivästä syyskuun 9 päivään sekä muualla maassa joulukuun 11 päivästä syyskuun 9 päivään.

Metsästysasetuksen 24 §:n 1 momentin 22 kohdassa on säädetty rauhoitetuksi pyy joulukuun 11 päivästä syyskuun 9 päivään, naarasmetso Uudenmaan ja Varsinais-Suomen maakunnissa lokakuun 1 päivästä syyskuun 9 päivään ja muualla maassa joulukuun 11 päivästä syyskuun 9 päivään ja urosmetso Etelä-Pohjanmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan, Pohjois-Savon ja Lapin maakunnissa joulukuun 11 päivästä tammikuun 9 päivään ja helmikuun 1 päivästä syyskuun 9 päivään ja Uudenmaan ja Varsinais-Suomen maakunnissa lokakuun 1 päivästä syyskuun 9 päivään sekä muualla maassa joulukuun 11 päivästä syyskuun 9 päivään.

Metsästysasetuksen 24 §:n 1 momentin 19 kohdassa on säädetty riekon yleinen rauhoitusaika Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakuntien alueella lukuun ottamatta Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntia 1.11.–9.9. sekä Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnissa 1.4.–9.9. ja muualla maassa koko vuoden.

Metson, teeren, pyyn ja riekon metsästystä säätelee myös Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY luonnonvaraisten lintujen suojelusta, jäljempänä *lintudirektiivi*. Metso, teeri, pyy ja riekko kuuluvat lintudirektiivin 1 artiklassa tarkoitettuihin lajeihin ja liitteen II B-osan lajeihin. Lintudirektiivin 2 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet 1 artiklassa tarkoitettujen lintulajien kantojen ylläpitämiseksi sellaisella tasolla, joka vastaa erityisesti ekologiaa, tieteellisiä ja sivistyksellisiä vaatimuksia ottaen huomioon taloudelliset ja virkistykseen liittyvät vaatimukset, taikka näiden kantojen mukauttamiseksi tähän tasoon. Lintudirektiivin 7 artiklan mukaan liitteessä II lueteltujen lajien kantojen koon, maantieteellisen levinneisyyden ja lisääntymisnopeuden takia koko yhteisössä niitä voidaan metsästää kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Liitteessä II olevassa B-osassa lueteltuja lajeja saa metsästää vain niissä jäsenvaltioissa, joista on siinä maininta. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lajien metsästys ei vaaranna suojelutoimenpiteitä niiden levinneisyysalueella. Edelleen 7 artiklan mukaan jäsenvaltion on varmistettava, että metsästys harjoitettuna voimassa olevien kansallisten toimenpiteiden mukaisesti vastaa kyseisten lintulajien järkevän hyödyntämisen ja ekologisesti tasapainoisen sääntelyn periaatteita ja että tämä käytäntö näiden lajien ja etenkin muuttavien lajien kantojen osalta on sopuoinnussa 2 artiklasta seuraavien toimenpiteiden kanssa.

Metsästyslain 38 § on muutettu 1.8.2017 voimaan tulleella lailla (504/2017). Sen mukaan, jos riistaeläinlajin kanta heikkenee pysyvästi tai tilapäisesti lajin esiintymisalueella tai osalla esiintymisaluetta, voidaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kyseisen riistaeläinlajin metsästystä rajoittaa tai se voidaan kieltää kokonaan. Riistaeläinlajin metsästystä voidaan rajoittaa tai se voidaan kieltää myös, jos tavoiteltava riistaeläinlajin leviäminen tai metsästyksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää. Metsästyksen rajoittaminen voi tarkoittaa myös velvoitetta merkitä saalis tunnistemerkillä. Rajoitus tai kieltä voi olla voimassa korkeintaan kolme vuotta. Jos riistaeläinlajin kanta voimistuu elinvoimaiseksi, rajoitus tai kieltä tulee kumota ennen määräajan päättymistä. Rajoitus tai kieltä voi olla: 1) alueellinen; 2) ajallinen; 3) saaliseläimen sukupuolta koskeva; 4) metsästäjäkohtainen saaliskiintiö; tai 5) pyyntivälinettä tai pyyntimenetelmää koskeva. Rajoituksesta, kiellosta tai tunnistemerkistä säädetään tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriön on kuultava ennen asetuksen antamista niitä riistanhoitoyhdistyksiä, joiden toiminta-alueella rajoitus tai kieltä koskee.

Kielto tai rajoitus voidaan asettaa joustavasti ympäri vuoden. Kysymyksessä on siten erityisesti vuosittaisten kannanvaihteluiden perusteella tapahtuvan tilapäisen metsästyksen säätelyn mahdollistamiseksi säädetty toimivalta, jota korostaa toisaalta velvoite kumota kieltä tai rajoitus ennen määräajan päättymistä, jos riistaeläinkanta voimistuu elinvoimaiseksi. Kysymyksessä ei siis ole mihinkään tiettyyn uhanalaisuusarviointiin sidottu toimivalta, vaan riistakantojen vuotuisen vaihtelun seurannan perusteella sovellettu toimivalta. Tältä osin aiempaa käytäntöä ei ole ollut tarkoitus muuttaa, mutta sitä on tarpeen edelleen kehittää yhteistyössä Suomen riistakeskuksen ja Luonnonvarakeskuksen asiantuntijoiden kanssa. Käytännössä alueelliset rajaukset tulee toteuttaa selkeästi siten, ettei niiden alueellisesta ulottuvuudesta synny epäselvyyttä.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella (509/2024) metson, teeren, pyyn ja riekon metsästyksen kieltämisestä metsästysvuonna 2024–2025 oli kielletty osassa maata riekon ja teeren metsästys sekä lyhennetty metson, teeren, pyyn ja riekon metsästysaikaa.

2 Metsästysrajoitusten valmistelu 2025, Suomen riistakeskuksen esitys 13.8.2025 liitteenä

Metsästysrajoitusten valmistelu perustuu Luonnonvarakeskuksen riistakolmiolaskennoista saataviin kuluvaan kesän tuoreisiin metsäkanalintukantojen laskentatietoihin sekä Ylä-Lapin riekkojen linjalaskentoihin. Vuonna 2025 riistakolmiolaskennat suositeltiin tehtäväksi 26.7.–10.8. välisenä aikana. Luonnonvarakeskus on kehittänyt laskentatulosten palauttamiseen sähköisen järjestelmän, jolla tulokset saadaan nopeasti käyttöön. Keskiviikkoon 13.8. mennessä laskennoista oli saatu 829 riistakolmion tulokset, joten laskentojen suorittaminen onnistui hyvin. Lisäksi Ylä-Lapin riekkojen linjalaskennasta oli käytettävissä alustavat, mutta jo hyvin kattavat tulokset (Kuva 1).

Esitys perustuu Suomen riistakeskuksen 13.8.2025 tekemään esitykseen metsäkanalintujen metsästysajoiksi metsästysvuonna 2025–2026. Esitys on muistion liitteenä. Rajoituksien valmistelussa on pyritty yksinkertaistamaan sääntelyä siten, että alueelliset rajaukset noudattavat lintukantojen tilan perusteella arvioituja mahdollisimman suuria yhtenäisiä alueita ja mikäli metsästysaikaa katsotaan tarpeelliseksi rajoittaa, käytetään pääsääntöisesti joko yhden kuukauden (10.9.–10.10.), kahden kuukauden (10.9.–10.11.) tai kolmen kuukauden metsästysaikaa (10.9.–10.12.) tai rauhoitusta kokonaan.

Metsästysaikoja määrittäessään Suomen riistakeskus käytti riistakolmiolaskentatulosten analysoinnissa Itä-Suomen yliopiston ja Suomen riistakeskuksen kehittämää tietokonesovellusta, joka sisältää tilastollista mallinnusta ja antaa monipuoliset tiedot lintukantojen kehityksestä. Käytettävä kanalinutusovellus tuottaa monipuolisemmin alueellisella tasolla, 50x50 kilometrin ja 25x25 kilometrin ruuduilla tarkasteltavan kuvan alueen lintukantojen kehityksestä kuin esimerkiksi Luonnonvarakeskuksen sivustolla esitetyt riistakeskusaluekohtaiset ja riistanhoitoyhdistyskohtaiset pelkistetyt tiedot.

Riistakolmiolaskennat osoittavat, että metsokannan pitkäaikainen kehityssuunta on tarkastelujaksolla suurimmassa osassa maata nouseva, osin vakaata. Kokonaistiheys laski hieman viime vuodesta, mutta on edelleen pitkäaikaisen keskiarvon tuntumassa. Metsokannan poikasosuus on pitkäaikaista keskiarvoa hieman alhaisempi.

Teerikannan pitkäaikainen kehityssuunta on tarkastelujaksolla lähes koko maassa vakaa tai nouseva. Yhtenäinen nousevan kehityssuunnan alue kattaa lähes koko Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnat sekä laajoja alueita itäisestä Suomesta. Keskisessä ja läntisessä Suomessa pitkäaikainen kehityssuunta on pääosin vakaa. Varsinais-Suomesta Keski-Suomen eteläosiin ulottuvalla vyöhykkeellä pitkäaikainen kehityssuunta on kuitenkin pääosin laskeva. Teeren kokonaistiheys laski hieman edellisvuodesta koko maan tasolla. Teeren poikastuotto oli pääosin tarkastelujakson keskimääräistä tasoa.

Suomi jakautuu pyykannan pitkäaikaisen kehityssuunnan perusteella karkeasti kahtia pohjoiseteläsuunnassa noin Oulu-Kuhmo-linjan kohdalta. Linjan eteläpuolella kehityssuunta on pääosin vakaa lukuun ottamatta kaakkoisimman Suomen laskevaa kehitystä. Oulu-Kuhmo-linjan pohjoispuolella pitkäaikainen kehityssuunta on laskeva lukuun ottamatta pyyn levinneisyysalueen pohjoisrajaa, jossa kehityssuunta on nouseva,

mutta pyykanta edelleen harvalukuinen. Pyyn kokonaistilanne on samansuuntainen kuin edellisvuonna, keskitiheys on koko maan tasolla pitkäaikaisen keskiarvon tuntumassa. Poikasosuus on hieman pitkän aikavälin keskiarvoa parempi.

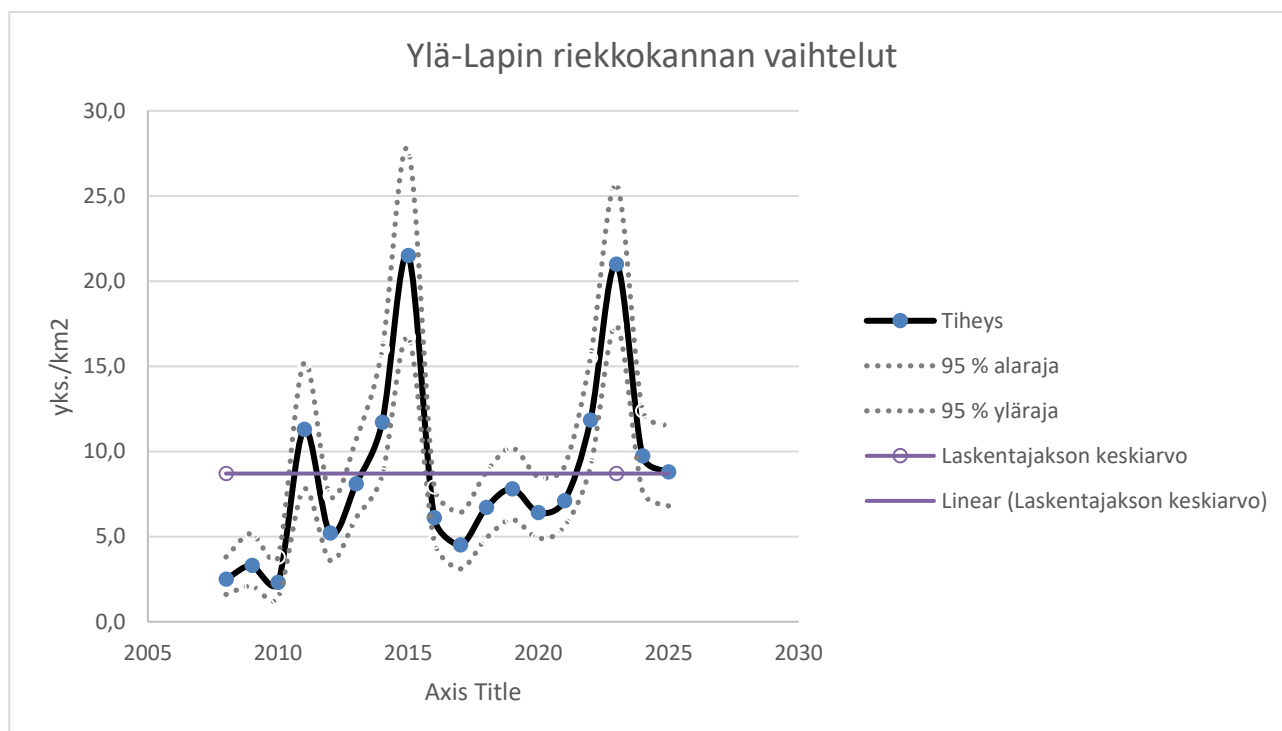
Kymenlaakson maakunnan alueella pyykannan pitkäaikainen kehityssuunta on laskeva. Kuluvan vuoden tiheys sekä poikasosuus ovat koko laskentahistorian alhaisimpia. Maakunnan alueelle esitetään pyyn rauhoitusta.

Riekkokanta on pääosassa Suomea hyvin alhainen ja pitkäaikainen kehityssuunta laskeva, joten metsästystä ei voida sallia lukuun ottamatta esitettyjä alueita.

Kolmea pohjoisinta kuntaa koskeva esitys perustuu kyseisen alueen erillisten koiravusteisten riekkolaskentojen sekä riistakolmiolaskentojen tuloksiin. 12.8.2025 mennessä oli laskettu kanakoirilla 170 linjaa (noin 700 km) ja näiden koiralaskentojen perusteella Ylä-Lapin riekkotiheys oli noin 8,8 yksilöä neliökilometrillä. Tiheys on pitkäaikaisen keskiarvon tuntumassa 18 vuoden laskentajaksolla (Kuva 1). Aikuiskanta on hieman laskentahistorian keskiarvoa korkeampi, tiheys on noin 4 linnun (yks./km²). Poikastuotto on hieman keskiarvoa alempana.

Ylä-Lapin eteläpuolisella alueella riekkokannan tiheysarvio perustuu riistakolmiolaskentojen tuloksiin ja niiden mukaan kuluvan vuoden tiheys on hyvin alhaisella tasolla laajoilla alueilla. Riistakolmiotuloksien mukaan poikueellisten naaraiden osuus ja poikasosuus on laskentahistorian heikointa tasoa. Myös poikuekoko on toiseksi heikoimmalla tasolla.

Metsäisillä alueilla riekon pitkäaikainen, 21 vuoden kehityssuunta on ollut laskeva. Keski-Lapissa ja Koillismaahan itäosissa riekkokannan tila on kääntynyt hieman vakaammaksi viimeisen 7 ja 14 vuoden aikana. Lapin lounaisemmissa osissa tilanne ei ole kehittynyt yhtä hyvin. Kokonaisuudessaan tilanne riekon osalta on kuitenkin niin heikko, ettei metsästyksen sallimiseen nähdä riittäviä perusteita kantojen tiheyden sekä tiheydeltään hieman vahvempien alueiden pienialaisuuden vuoksi.

Kuva 1. Ylä-Lapin riekkokannan vaihtelut v. 2008-2025. Alustavat tulokset 12.8.2025, kun 85 % linjoista on laskettu. Lähde: LUKE / Antti Paasivaara.

3 Metsästyksen rajoittaminen ja kieltäminen metsästysvuonna 2025–2026

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kiellettäisiin metson, teeren, pyyn ja riekon metsästys Suomen riistakeskuksen esityksen mukaisesti metsästysvuonna 2025–2026. Osalla lajeista ja alueista metsästys kiellettäisiin kokonaan ja osalla metsästysaikaa lyhennettäisiin.

1 §

Metson metsästys

Ensimmäisessä momentissa lyhennettäisiin metson metsästysaikaa siten, että metsästysaika olisi 10.9.-10.11. Etelä-Karjalan, Etelä-Pohjanmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Kymenlaakson, Pirkanmaan, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon ja Satakunnan maakunnissa, Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa lukuun ottamatta Iin, Kuusamon, Oulun, Pudasjärven, Taivalkosken ja Utajärven kuntia sekä Lapin maakuntaan kuuluvassa Utsjoen kunnassa.

Toisessa momentissa kiellettäisiin urosmetson talvimetsästys kokonaan tammikuussa 2026 Etelä-Pohjanmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon maakunnassa sekä Lapin maakuntaan kuuluvissa Enontekiön, Inarin, Utsjoen, Kemijärven, Pelkosenniemen, Posion, Sallan, Savukosken, Sodankylän ja Utsjoen kunnissa. Urosmetson talvimetsästys olisi siten sallittua Lapin maakuntaan kuuluvissa Kemin, Keminmaan, Kittilän, Kolarin, Muonion, Pellon, Ranuan, Rovaniemen, Simon, Sodankylän, Tervolan, Tornion ja Ylitornion kunnissa.

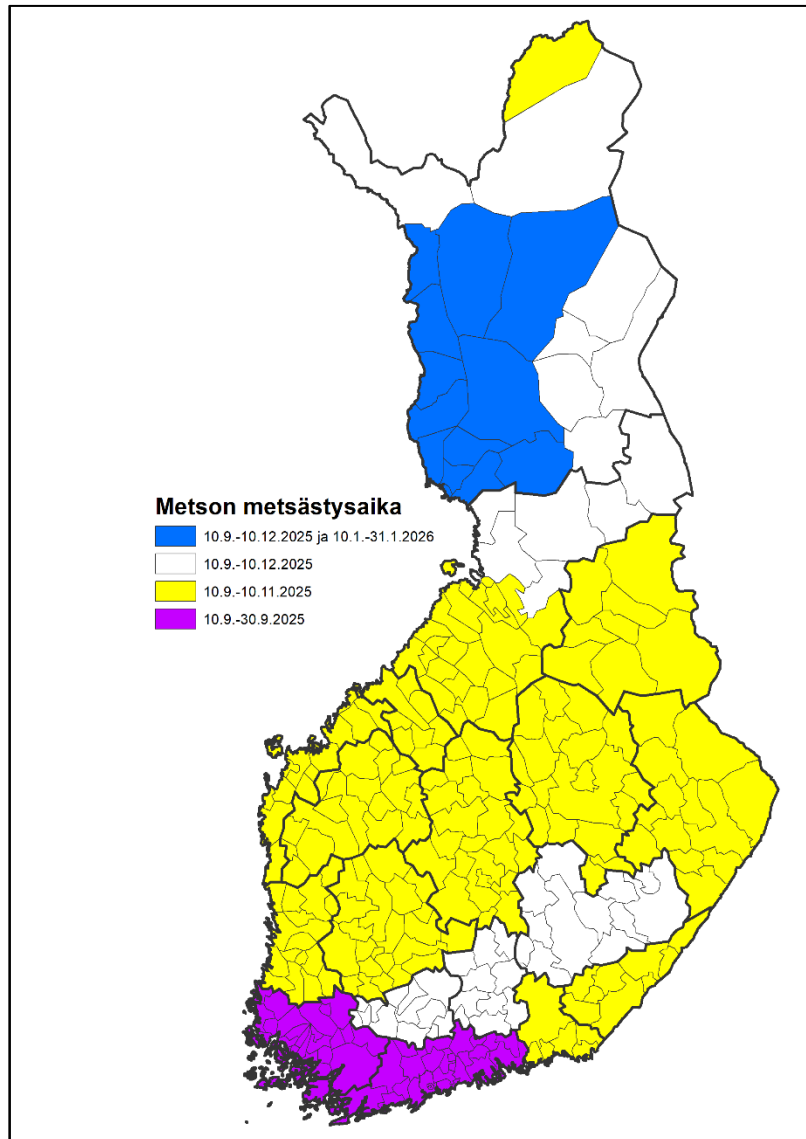
Pykälässä säädettävillä kielloilla yhdessä metsästysasetuksessa säädettyjen rauhoitus-aikojen kanssa muodostuisi metsästysajoiksi seuraavat (Kartta 1):

Metsästysaika 10.9.–30.9.2025: Uudenmaan ja Varsinais-Suomen maakunnat.

Metsästysaika 10.9.–10.11.2025: Etelä-Karjalan, Etelä-Pohjanmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Kymenlaakson, Pirkanmaan, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon ja Satakunnan maakunnat. Lapin maakuntaan kuuluva Utsjoen kunta, Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvat Alavieskan, Haapajärven, Haapaveden, Hailuodon, Kalajoen, Kempeleen, Käsämäen, Limingan, Lumijoen, Merijärvi, Muhoksen, Nivalan, Oulaisten, Pyhäjoen, Pyhäjärven, Pyhännän, Raahen, Reisjärven, Sievin, Siikajoen, Siikalatvan, Tyrnävän, Vaalan ja Ylivieskan kunnat.

Metsästysaika 10.9.–10.12.2025: Etelä-Savon, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen maakunnat. Lapin maakuntaan kuuluvat Enontekiön, Inarin, Kemijärven, Pelkosenniemen, Posion, Sallan ja Savukosken kunnat, Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvat Iin, Kuusamon, Oulun, Pudasjärven, Taivalkosken ja Utajärven kunnat.

Metsästysaika 10.9.–10.12.2025 ja 10.1.–31.1.2026: Lapin maakuntaan kuuluvat Kemin, Keminmaan, Kittilän, Kolarin, Muonion, Pellon, Ranuan, Rovaniemen, Simon, Sodankylän, Tervolan, Tornion ja Ylitornion kunnat.

Kartta 1: Metson metsästysajat 10.9.2025-31.1.2026

2 §

Teeren metsästys

Ensimmäisessä momentissa lyhennettäisiin teeren metsästysaikaa siten, että metsästysaika olisi 10.9.–10.10. Keski-Suomen, Uudenmaan ja Varsinais-Suomen maakunnissa.

Toisessa momentissa lyhennettäisiin teeren metsästysaika siten, että metsästysaika olisi 10.9.–10.11. Etelä-Karjalan, Etelä-Pohjanmaan, Etelä-Savon, Kainuun, Kanta-Hämeen, Keski-Pohjanmaan, Kymenlaakson, Pirkanmaan, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan, Pohjois-Savon, Päijät-Hämeen ja Satakunnan maakunnissa sekä Lapin maakuntaan kuuluvassa Utsjoen kunnassa.

Kolmannessa momentissa kiellettäisiin urosteeren talvimetsästys kokonaan tammi-kuussa 2026 Etelä-Pohjanmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon maakunnissa, Lapin maakuntaan kuuluvissa Enontekiön, Inarin, Kemijärven, Pelkosenniemen, Posion, Sallan, Savukosken, Sodankylän ja Utsjoen kunnissa. Urosteeren talvimetsästys olisi siten sallittua Lapin maakuntaan kuuluvissa Kemin, Keminmaan, Kittilän, Kolarin, Muonion, Pellon, Ranuan, Rovaniemen, Simon, Tervolan, Tornion ja Ylitornion kunnissa.

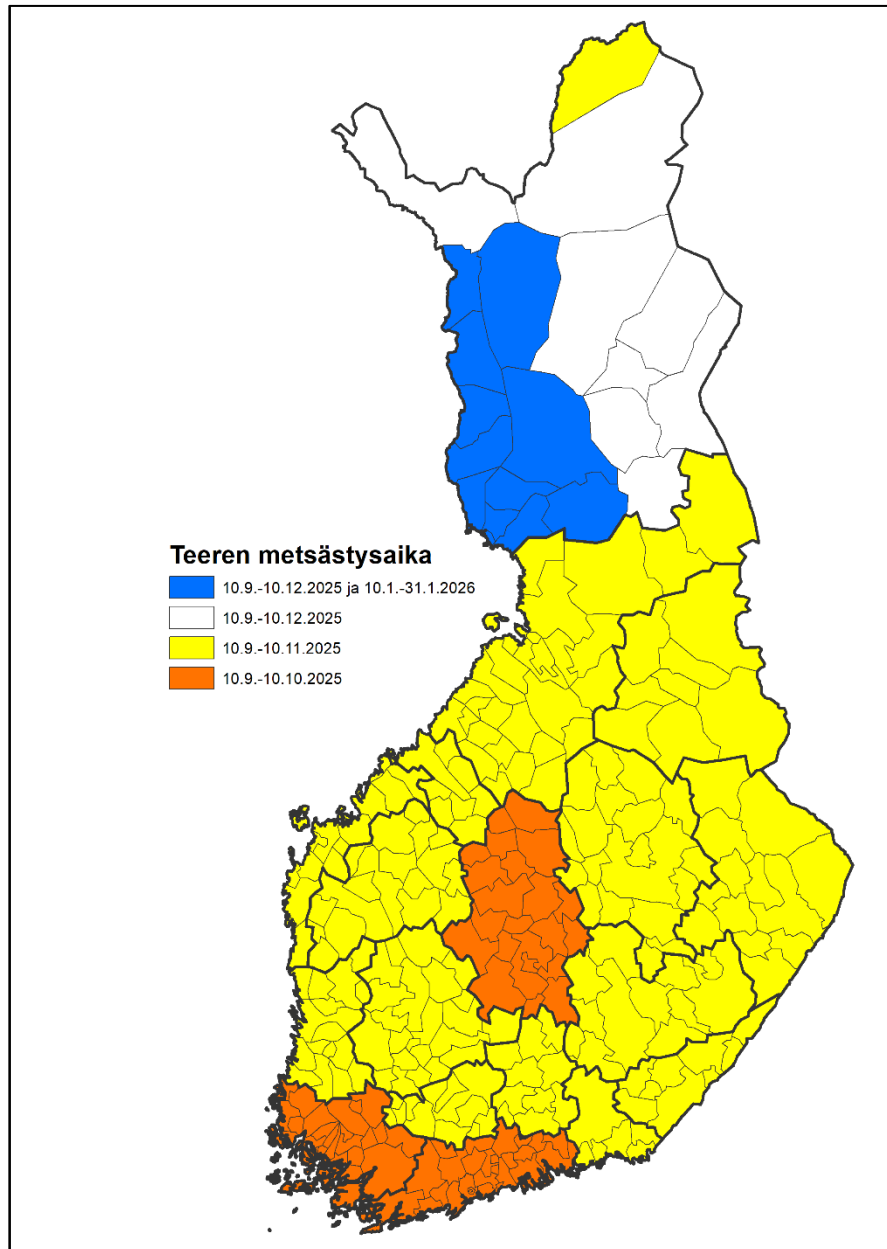
Pykälässä säädettävillä kielloilla yhdessä metsästysasetuksessa säädettyjen rauhoitus-aikojen kanssa muodostuisi metsästysajoiksi seuraavat (Kartta 2):

Metsästysaika 10.9.–10.10.2025: Keski-Suomen, Uudenmaan ja Varsinais-Suomen maakunnat.

Metsästysaika 10.9.–10.11.2025: Etelä-Karjalan, Etelä-Pohjanmaan, Etelä-Savon, Kainuun, Kanta-Hämeen, Keski-Pohjanmaan, Kymenlaakson, Pirkanmaan, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan, Pohjois-Savon, Päijät-Hämeen ja Satakunnan maakunnat sekä Lapin maakuntaan kuuluva Utsjoen kunta.

Metsästysaika 10.9.–10.12.2025: Lapin maakuntaan kuuluvat Enontekiön, Inarin, Kemijärven, Pelkosenniemen, Posion, Sallan, Savukosken ja Sodankylän kunnat.

Metsästysaika 10.9.–10.12.2025 ja 10.–31.1.2026: Lapin maakuntaan kuuluvat Kemin, Keminmaan, Kittilän, Kolarin, Muonion, Pellon, Ranuan, Rovaniemen, Simon, Tervolan ja Tornion ja Ylitornion kunnat.

Kartta 2. Teeren metsästysajat 10.9.2025-31.1.2026.

3 §

Pyyn metsästys

Ensimmäisessä momentissa lyhennettäisiin pyyn metsästys kokonaan Kymenlaakson maakunnassa.

Toisessa momentissa lyhennettäisiin pyyn metsästysaikaa aika siten, että metsästysaika olisi 10.9.–10.10. Etelä-Karjalan, Lapin, Kainuun, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon maakunnissa.

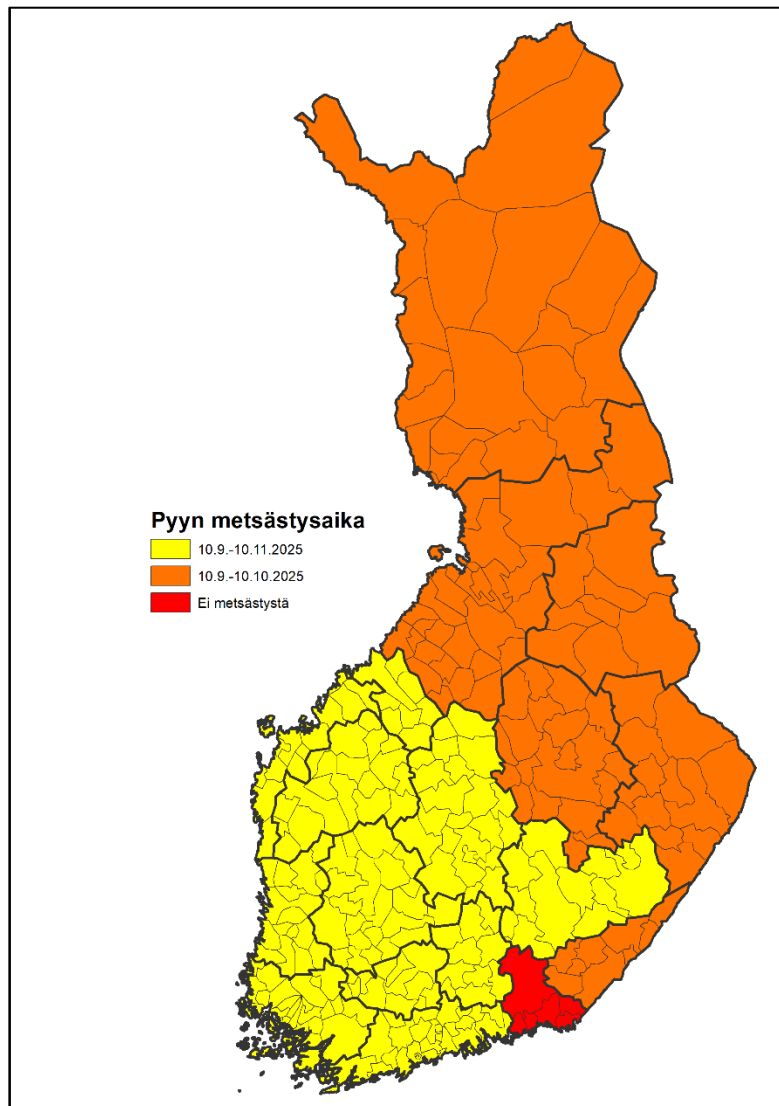
Kolmannessa momentissa lyhennettäisiin pyyn metsästysaikaa siten, että metsästysaika olisi 10.9.–10.11. Etelä-Pohjanmaan, Etelä-Savon, Kanta-Hämeen, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pirkanmaan, Pohjanmaan, Päijät-Hämeen, Satakunnan, Uudenmaan ja Varsinais-Suomen maakunnissa.

Pykälässä säädettävillä kielloilla yhdessä metsästysasetuksessa säädettyjen rauhoitusajojen kanssa muodostuisi metsästysajoiksi seuraavat (Kartta 2):

Rauhoitettu: Kymenlaakson maakunta.

Metsästysaika 10.9.–10.10.2025: Etelä-Karjalan, Kainuun, Lapin, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon maakunnat.

Metsästysaika 10.9.–10.11.2025: Etelä-Pohjanmaan, Etelä-Savon, Kanta-Hämeen, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pirkanmaan, Pohjanmaan, Päijät-Hämeen, Satakunnan, Uudenmaan ja Varsinais-Suomen maakunnat.

Kartta 3. Pyyn metsästysajat ja kieltoalue 10.9.2025-31.1.2026.

4 §

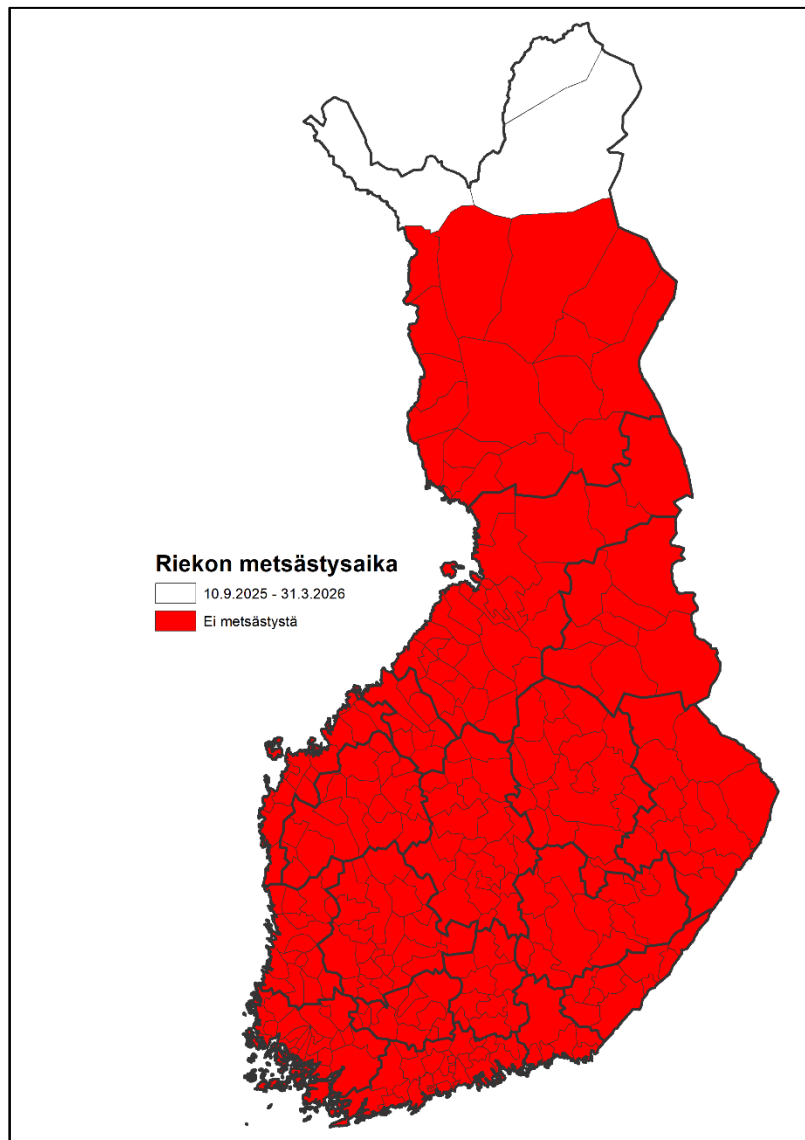
Riekon metsästys

Pykälässä kiellettäisiin riekon metsästys kokonaan Etelä-Pohjanmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon maakunnissa sekä Lapin maakunnassa lukuun ottamatta Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntia.

Pykälässä säädettävillä kielloilla yhdessä metsästysasetuksessa säädettyjen rauhoitus-aikojen kanssa muodostuisi metsästysajoiksi seuraavat (Kartta 4):

Metsästysaika 10.9.2025-31.3.2026 Lapin maakuntaan kuuluvat Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnat.

Muulla maassa riekon metsästys on kielletty.

Kartta 4. Riekon metsästyskieltoalue ja metsästysaika 10.9.2025-31.3.2026.

4 Esityksen vaikutukset

Esitetyt metson, teeren, pyyn ja riekon metsästysajan lyhentämiset lopusta vähentäisivät merkittävästi syksyn metsästyskauden aikana saaliiksi saatavien lintujen määrää kyseisillä alueilla, verrattuna tilanteeseen, että asetusta ei annettaisi. Metsästysasetuksessa rauhoitusaikoja on kuitenkin vuonna 2018 muutettu siten, että erityisen hyvinä lintuvuosina voidaan sallia myös urosmetson ja urosteeren talvimetsästystä. Metsolla metsästysaika jatkuisi suurimmassa osassa Lappia ja Pohjois-Pohjanmaan pohjoisosassa sekä Etelä-Savossa, Kanta-Hämeessä ja Päijät-Hämeessä 10. joulukuuta saakka. Lisäksi myös urosmetson talvimetsästysaika 10.-31.1. sallittaisiin Länsi-Lappiin ja Sodankylään rajatulla alueella. Teeren metsästysaika jatkuisi joulukuulle vain pääosassa Lappia ja talvimetsästys sallittaisiin vain Länsi-Lappiin rajatulla alueella.

Suomessa tehdyissä tutkimuksissa ja selvityksissä on todettu metsästyksen painottuvan selvästi metsästyskauden alkupuolelle. Metso- ja teerisaaliista lähes 80 % on saatu saaliiksi ensimmäisen kuukauden aikana (Metsästäjä-lehti 3/2020). Loppukauden saalis on poikkeuksetta ollut huomattavasti pienempi kuin alkukauden saalis. Toisaalta myöhemmin syksyllä ja talvella saaliiksi päätyy todennäköisemmin luontaisesta kuolleisuuden välttäneitä vanhempia lintuja, jotka ovat arvokkaampia kannan lisääntymisen kannalta.

Suomen riistakeskuksen esityksen mukaan lyhennykset metsästysaikoihin on syytä tehdä aina loppupäästä, jolloin pyynti saadaan painotettua nuoriin lintuihin. Suomen riistakeskuksen näkemyksen mukaan metson, teeren tai pyyn metsästysajan tulisi olla syksyllä yksi, kaksi tai kolme kuukautta riippuen lintulajin kannan kehityksestä alueella. Lisäksi hyvässä kehitystilanteessa voitaisiin sallia urosmetson tai -teeren metsästys tammikuussa. Vastaavasti erittäin huonossa tilanteessa laji olisi syytä rauhoittaa alueella kokonaan.

Tuoreen tutkimuksen mukaan ensimmäisen pyyntikuukauden aikana käytettiin yksityismailla 49 % koko jahtikaudelle (ml. tammikuulle) kertyvistä pyyntipäivistä, ja valtion mailla 57 %. Yksityismaiden pyynti jakautuu suhteellisesti tarkasteltuna tasaisesti kauden eri vaiheisiin. Ajankäytöllinen painotus heijastuu myös saaliin saantiin. Alueittain pyyntikauden etenemistä tästä näkökulmasta tarkasteltaessa havaitaan, että ensimmäinen pyyntikuukausi kerrytti kaikilla alueilla Ylä-Lappia lukuun ottamatta selvästi eniten metso-, teeri- ja pyysaaliista. Metsosaaliin kertymä Keski-Lapin alueella oli erityisen suurta ensimmäisen pyyntikuukauden aikana (60 % koko kauden saaliista), ja teerellä Etelä-Lapissa (56 % koko kauden saaliista). Pyysaalis kertyi niin Kainuussa, Ala-Lapissa ja Keski-Lapissakin lähes täysin ensimmäisen pyyntikuukauden aikana (89 prosenttia koko kauden saaliista Pohjois-Suomessa). Myös riekolla syys- ja lokakuu kerryttivät muihin yksittäisiin ajanjaksoihin nähden suurimman saaliin (Husa & Pellikka 2024).

Urosmetsoa ja -teertä voitiin metsästää tammikuussa 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 ja 2025 rajatuilla alueilla ensimmäisen kerran vuosina 2014 ja 2018 tehtyjen asetusmuutosten jälkeen. Metsähallituksen teettämässä opinnäytetyössä (Salonen Eero, Tampereen ammattikorkeakoulu 2022) tutkittiin lupametsästäjiltä kerätystä saalispalautteesta tammikuun metsästysjaksoilta vuosina 2020–2022 saatua urosteerten ja -metsojen saaliista. Tulosten perusteella tammijahdin ja saalismäärät ja metsästysverotus olivat hyvin maltillisia ja kestäväällä tasolla. Lupametsästäjien urosmetsojen kokonaissaalis

valtion alueilla vaihteli eri vuosina 190 – 330 yksilön välillä ja vastaavasti urosteerien saalismäärät 220 – 430 yksilön välillä. Lupametsästäjien metsästysverotus tammikuun jahdissa on maksimissaan ollut vain 1,3 % tietyn alueen metsokannasta ja 1,0 % tietyn alueen teerikannasta. Saalistiedon perusteella tammikuun metsästyksen vaikutus lintukantoihin oli todennäköisesti pieni.

Riekon metsästyksen kieltäminen kokonaan Etelä-Pohjanmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon maakunnissa sekä Ylä-Lappia lukuun ottamatta myös Lapissa muuttaisi aiempaa metsästyskieltoalueen rajausta siten, että metsästysalue laajenisi suurimpaan osaan Lappia alueelle, jossa riekkokanta on heikentynyt edelliseen vuoteen verrattuna merkittävästi. Esitys estää metsästyksen kantaa heikentävän vaikutuksen harvan kannan alueella kokonaan ja lisää todennäköisyyttä, että harvan kannan väheneminen pysähtyisi ja kanta elpyisi, verrattuna tilanteeseen, että asetusta ei annettaisi ja metsästys olisi sallittua lokakuun loppuun saakka.

Asetuksen arvioidaan mahdollistavan edelliseen vuoteen verrattuna pienemmän kokonaissaaliin. Asetuksen arvioidaan mahdollistavan pienemmän saaliin metson ja teeren talvimetsästyksessä, koska sitä ei sallittaisi Itä-Lapissa ja Koillismaalla Pohjois-Pohjanmaalla Kainuussa ja Pohjois-Savossa, eikä Pohjois-Karjalassa metsolla. Koska kanalin tukannat pääsääntöisesti heikentyivät edelliseen vuoteen verrattuna, on verotusastetta ja metsästyksen vaikutusta kantaa perusteltua keventää pääsääntöisesti metsästysaikoja lyhentämällä.

Vuonna 2024 metsäkanalintuja metsästi lähes 100 000 metsästäjää (Suomen virallinen tilasto (SVT): Metsästys [verkojulkaisu]. Helsinki: Luonnonvarakeskus [viitattu 14.8.2025])¹. Vuoden 2024 metsäkanalintusaalis oli pienin vuoden 2017 jälkeen. Teeriä saatiin saaliiksi 76 000, metsoja 22 000, pyitä 26 000 ja riekkoja 22 000. Metso- ja teerisaaliit vähenivät erityisesti eteläisessä Lapissa, Pohjois-Pohjanmaalla, Kainuussa, Pohjois-Karjalassa ja Pohjois-Savossa. Metsäkanalintusaaliin kehitys heijastelee lintukantojen runsautta. Kesän 2024 riistakolmiolaskentojen mukaan metsäkanalintukannat kääntyivät laskuun.

Tuoreen tutkimuksen mukaan (Husa & Pellikka, 2024²) vuonna 2023 Pohjois-Suomessa metsästi pienriistaa – siis muitakin pienriistaan lukeutuvia lajiryhmiä kuin metsäkanalintuja ja metsähanhia – kaiken kaikkiaan noin 48 000 henkilöä. Eniten pienriistan metsästäjiä oli ositealueista Kainuussa (14 100), toiseksi eniten Ala-Lapissa (12 600) ja kolmanneksi eniten Keski-Lapissa (11 700). Metsästyskaudella 2023/2024 metsäkanalintuja metsästi Pohjois-Suomessa noin 42 000 metsästäjää, joista valtion mailla metsästi noin 29 000 metsästäjää, ja yksityismailla 23 000 metsästäjää. Myös metsästyspäivissä sekä saaliissa mitattuna metsäkanalinnustus painottui valtion maille. Aikavälillä 1.1.2023–31.1.2024 Pohjois-Suomessa metsäkanalintuja metsästettiin yli 400 000 päivänä, joista 60 % kohdistui valtion maille. Pohjois-Suomesta saatiin metsästyskaudella 2023/2024 saaliiksi noin 26 300 metsoa (65 % valtion mailta), 55 700 teertä (54 % valtion mailta), 13 000 pyytä (66 % valtion mailta) sekä 17 200 riekkoa

¹ [Metsästys 2024 | Luonnonvarakeskus](#)

² Husa M. & Pellikka J. 2024: Pohjois-Suomen riistalintujen metsästyksen nykytila – kuka saaliin saa, mistä ja milloin? - Suomen Riista 70: 7–34.

(89 % valtion mailta). Keski- ja Ylä-Lapissa pyynti painottui muita alueita vahvemmin valtion maille.

Metsästyslain 8 §:n alueella valtion maille kohdistui aikavälillä 10.9.2023–31.1.2024 yhteensä 242 900 metsäkanalintujen metsästyspäivää, joista Kainuussa kertyi 61 600, Pohjois-Pohjanmaalla 35 600, Ala-Lapissa 53 600, Keski-Lapissa 72 400 ja Ylä-Lapissa 19 800 päivää. Metsästyslain 8 §:n perusteisen paikkakuntalaisten metsästyspäivien osuus valtion maille kauden aikana kohdistuneista metsästyspäivistä oli 55 %. Kuntalaisen oikeudella valtion maille kohdistuvien metsästyspäivien määrässä on tapahtunut selvää laskua viimeisen vuosikymmenen aikana. Metsästyslain 8 §:n perusteisia pienriistan metsästyspäiviä vuonna 2013 kohdistui valtion maille yhteensä 215 800, mutta vuonna 2023 enää 133 600 päivää (Nykänen ym. 2014, Husa & Pellikka 2024). Paikkakuntalaisten saalisosuus valtion mailta aikavälillä 10.9.2023–31.1.2024 pyydetystä teerisaaliista oli 62 %, metsosaaliista 53 %, pyysaaliista 36 % ja 30 % riekkosaaaliista (Husa & Pellikka 2024).

Latvalinnustamassa Pohjois-Suomen alueella kävi tammikuussa 2024 noin 6 200 metsästäjää. Metsästyspäiviä heille kertyi tältä ajanjaksolta yhteensä noin 23 000, eli noin kymmenesosa kanalinnustuskauden ensimmäisen pyyntikuukauden päivistä. Latvalinnustuksen noin 1 300 yksilön metsosaalis vastasi noin viittä prosenttia koko kauden metsosaaliista, ja teerisaalis 1 800 yksilöä vastasi noin kolmea prosenttia kokonaisteerisaaliista (Husa & Pellikka 2024).

Tammi–maaliskuussa 2023 Ylä-Lapissa riekkoa valtion mailloilla pyytäneistä 800 metsästäjästä yksi neljäsosa metsästi riekkoja kotikuntalaisen oikeudella. Kevättalven 2023 riekonpyynti Ylä-Lapissa painottui maaliskuulle, jolloin riekonpyyntiin metsästäjät käyttivät 3 100 päivää, siis tuhat päivää enemmän kuin tammi-helmikuussa yhteensä. Tammi-helmikuun pyynnissä korostui selkeästi metsästyslain 8 §:n perusteinen pyynti: tuolloin kotikuntalaisten osuus valtion maiden pyyntipäivistä oli kaksi kolmasosaa, ja riekkosaaaliista he saivat kolme neljäsosaa. Yhteensä riekkoja valtion mailta saatiin tammi-helmikuussa 2023 yhteensä 2 000 yksilöä ja maaliskuussa 3 200 yksilöä (Husa & Pellikka 2024).

Esityksen arvioidaan mahdollistavan metsäkanalintujen metsästyspäivien säilymisen edellisten vuosien tasolla ja siten riistatalouden tuottaman hyvinvoinnin erityisesti suurimmassa osassa Pohjois-Suomea lähes edellisen vuoden tasolla. Asetus mahdollistaa myös metsästysmatkailun aluetaloudellisen vaikutuksen Lapissa ja Koillismaalla lähes edellisen vuoden tasolla, mutta tammikuussa Ylä-Lapin ulkopuolella se kohdistuisi vain rajatummalle hyvän lintutiheyden alueelle Länsi-Lapissa ja Sodankylässä. Pohjois-Pohjanmaan pohjoisosien joulukuulle jatkuva metson metsästysaika sekä Kainuussa ja Pohjois-Karjalassa marraskuun 10. päivään kestävä metson ja teeren metsästyskaudet mahdollistaisivat metsästysmatkailun aluetaloudellisen vaikutuksen jatkumisen pääosin samalla tasolla kuin edellisenä vuonna, sillä se kohdentuu pääosin metsästyskauden alkupuolelle syys-lokakuuhun mutta lyhyemmällä ajalla.

5 Asian valmistelu

Maa- ja metsätalousministeriössä on valmisteltu virkatyönä yhteistyössä Suomen riistakeskuksen kanssa esitys maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi metson, teeren, pyyn ja riekon metsästyksen kieltämisestä metsästysvuonna 2025–2026. Esitys metsästyksen kielloista perustuu Suomen riistakeskuksen 13.8.2025 ministeriölle toimitamaan esitykseen. Valmistelussa käytettävissä oli 829 riistakolmion tulokset sekä Ylä-Lapin riekkojen linjalaskennan tulokset.

Asetusluonnoksesta pyydettiin lausuntoja seuraavilta tahoilta: ympäristöministeriö, Luonnonvarakeskus (LUKE), Suomen riistakeskus, riistanhoitoyhdistykset, Saamelaiskäräjät, Suomen ympäristökeskus, Metsähallitus, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto (MTK), Svenska lantbruksproducenternas centralförbund (SLC), Maanomistajain liitto – Jordägarnas förbund ry, Suomen Luonnonsuojeluliitto, WWF Suomi, BirdLife Suomi ry, Suomen Metsästäjälitto ry, Natur och Miljö r.f., Luonto-Liitto, Suomen Kennelliiton metsästyskoiratyöryhmä, Suomen Pystykorvajärjestö ry, Saksanseisojakerho ry, Kanakoirakerho ry, Metsästysspanielit ry sekä Luonnonsuojeluliitto Tapiola ry.

Suomen riistakeskus järjestää riistanhoitoyhdistyksille sähköisen kyselyn, jonka kautta riistanhoitoyhdistyksiä pyydetään antamaan lausuntonsa.

Lausunnoissa todettiin pääosin seuraavaa: ...

6 Voimaantulo

Maa- ja metsätalousministeriön asetus ehdotetaan tulevaksi voimaan 10.9.2025.

Liite 1 Suomen riistakeskuksen esitys metsäkanalintujen metsästysajoiksi metsästysvuonna 2025–2026, 13.8.2025 (214/00.01.00.00.00/2025).